

Vilniaus universitetas Filologijos fakultetas
Lituanistinių studijų katedra

Rita Migauskienė
Eglė Vaisėtaitė

ŽODIS ŽODĮ VEJA

B1 / B2 lygių lietuvių kalbos
leksikos mokymosi sąsiuvinis (I)

Vilnius, 2014

UDK 811.172'373(075)
Mi-104

Apsvarstė ir rekomendavo išleisti
Vilniaus universiteto Filologijos fakulteto taryba
(2014-02-28, protokolas Nr. 3)

Recenzavo:

doc. dr. Vilma Zubaitienė (VU)

Joana Pribušauskaitė (VU)

Iliustracijų autorius

Ojaras Mašidlauskas

Knygos rengimas ir leidyba finansuota ES projekto
Lietuva čia ir ten: kalba, mokslas, kultūra, visuomenė
(VP1-2.2-ŠMM-08-V-02-005).

ŠVIETIMO
IR MOKSLO
MINISTERIJA

© Rita Migauskienė, 2014
© Eglė Vaisėtaitė, 2014
© Vilniaus universitetas, 2014

ISBN 978-609-437-270-4

PRATARMĖ

Lietuvių kalbos leksikos mokymosi sąsiuviniai ŽODIS ŽODĮ VEJA skirti suaugusiems, siekiantiems išmokti lietuvių kalbą B1 / B2 lygiu. Šie sąsiuviniai parengti mokytis kartu su mokytoju, kuris galėtų paaiškinti žodžių reikšmes, jų vartosenos galimybes ir darybos modelius, tačiau yra galimybė dirbti ir savarankiškai, nes vado­vėlio pabaigoje pateikiami sudėtingesnių užduočių atsakymai.

Leidinį sudaro dvi dalys, suskirstytos teminiais skyriais, pvz., *Asmens tapatybė, Šeima, Profesijos* ir t. t. Esant reikalui skyrių eiliškumą mokytojas gali keisti (atsi­žvelgdamas į mokinių grupės poreikius). Kiekvienas skyrius pradedamas žodynėliu, sudarytu remiantis „Slenksčiu“. Daugelyje skyrių po žodynėlio pateikiami ir tai temai būdingų žodžių darybos modeliai. Toliau seka įvairaus sunkumo ir pobūdžio žodžių vartojimo užduotys. Jos eina sunkėjančia tvarka: naujų žodžių atpažinimas, žodžių siejimas su apibrėžtimis, žodžių junginių sudarymas, žodžių daryba ir laisvosios už­duotys. Tačiau ir vėl mokytojui paliekama teisė pačiam pasirinkti užduočių seką, atsižvelgiant į besimokančiųjų kalbos mokėjimo lygį ir kitus veiksnius. Skyrius bai­giamas kryžiažodžiu ir trumpais skaitiniais. Temų užduočių skaičius yra skirtingas, priklausomai nuo temos aktualumo, platumo ir sudėtingumo.

Žodynėliuose žodžiai pateikiami pagal sisteminius ryšius, pvz., *laidų vedė­jas, vesti; dailininkas, piešti, tapyti*. Veiksmažodžių duodamos trys pagrindinės for­mos kartu su klausiamaisiais įvardžiais, parodančiais junglumą su kitais žodžiais, o skliausteliuose nurodomi tai temai būdingiausi priešdėliai, pvz., *(nu-) piešti, piešia, piešė ką?; vesti, veda, vedė ką?* Trečiosios linksniuotės daiktavardžių pateiktas ne tik vienaskaitos vardininko linksnis, bet ir vienaskaitos kilmininkas bei daugiskaitos var­dininkas, pvz., *iltis, ilties; iltys*. Būdvardžiai dažniausiai pateikiami antonimų poromis. Be to, žodžiai iliustruojami vartosenos pavyzdžiais, paveikslėliais.

Kai kurių temų užduotyse siūloma paklausti dainų ir įrašyti praleistus žodžius. Galbūt šias užduotis vertėtų atlikti su stipresne grupe. Mokytojas, pagal savo ga­limybes, pats turėtų pasirūpinti užduotyse pateikiamų dainų įrašais (kompaktinių plokštelių sąrašas yra pateiktas sąsiuvinio gale po literatūros sąrašo).

Leidinio autorės nuoširdžiai dėkoja recenzentėms VU Lietuvių kalbos katedros docentei dr. Vilmai Zubaitienei ir Lituanistinių studijų katedros lektorei Joanai Pribu­šauskaitei. Didelės padėkos už pagalbą ir supratingumą nusipelnė VU Lituanistinių studijų katedros docentė dr. Loreta Vilkienė ir dr. Inga Hilbig. Žinoma, vertingais pa­tarimais leidiniui atsirasti padėjo visos Lituanistinių studijų katedros kolegės.

Norisi tikėti, kad ši medžiaga pravers tiek norintiems išmokyti, tiek norintiems išmokti lietuvių kalbą.

Geriausios kloties!

Autorės

TURINYS

PRATARMĖ	3
ASMENS TAPATYBĖ	5
ŠEIMA. GIMINĖ	14
IŠSILAVINIMAS	20
PROFESIJOS	28
DARBO VIETA	39
ŽMOGAUS KŪNAS, IŠVAIZDA	48
APRANGA	58
ŽMOGAUS BŪDAS	70
SVEIKATA	83
ORAS. KLIMATAS	96
POMĖGIAI	112
PREKYBA	125
POLITINIS GYVENIMAS	136
ŠVENTĖS	148
TEATRAS, KINAS	162
KONCERTAI	172
ATSAKYMAI	180
LITERATŪROS SĄRAŠAS	198

POLITINIS GYVENIMAS

politika	<i>Jonas nori studijuoti politikos mokslus.</i>
politikas	<i>Politikai Seime priima įvairius sprendimus.</i>
valstybė	<i>Lietuvos valstybės</i>
herbas	<i>herbas yra Vytis,</i>
vėliava	<i>vėliava yra trijų spalvų: geltona, žalia, raudona,</i>
himnas	<i>o himnas – Vinco Kudirkos „Tautiška giesmė“.</i>
partija	<i>– Kokiai partijai tu priklausai? – Aš nepriklausau jokiai partijai.</i>
narys	<i>Kiek narių yra valdančiojoje partijoje?</i>
tauta	<i>Lietuvių tauta gyvena prie Baltijos jūros.</i>
tautybė	<i>Lietuvoje gyvena įvairių tautybių žmonės.</i>
laisvė	<i>Lietuviai ilgai kovojo už savo laisvę.</i>
nepriklausomybė	<i>Lietuva atkūrė nepriklausomybę 1990 m. kovo 11 d.</i>
valdžia	<i>Atgavus nepriklausomybę Lietuvos žmonės perėmė valdžią į savo rankas.</i>
valdyti, valdo, valdė ką?	<i>Kas valdo valstybę? Valstybę valdo Prezidentas, Seimas ir Vyriausybė.</i>
vadovas	<i>Lietuvos valstybės vadovas yra Prezidentas.</i>
prezidentas	<i>Jis renkamas visuotiniuose rinkimuose penkerių metų kadencijai.</i>
karalius	<i>Lietuva turėjo tik vieną karalių – Karalių Mindaugą (1253–1263).</i>
parlamentas / seimas	<i>Lietuvos Seime yra 141 narys. Jam vadovauja Seimo pirmininkas.</i>
seimo narys	<i>Jis yra Seimo narys jau antra kadencija.</i>
vyriausybė	<i>Po rinkimų bus sudaryta nauja vyriausybė. Vyriausybės darbas yra vertinamas gerai.</i>
ministras pirmininkas / premjeras	<i>Lietuvos Vyriausybę sudaro Ministras pirmininkas ir 14 ministrų.</i>
ministras	
konstitucija	<i>Pirmame Lietuvos Konstitucijos straipsnyje nurodyta, kad Lietuva yra nepriklausoma demokratinė respublika.</i>

priimti įstatymą	<i>Įstatymai yra priimami Seime.</i>
įstatymas	<i>Įstatymų leidžiamoji valdžia priklauso Seimui, o vykdomoji valdžia – Vyriausybei.</i>
įsigalioji, įsigalioja, įsigaliojo nuo ...	<i>Įstatymas įsigalioja nuo jo priėmimo dienos.</i>
pareiga	<i>Jis jautė pareigą padėti tam žmogui.</i>
teisė	<i>Dabar mokiniai dažnai žino savo teises, bet pamiršta pareigas. Kas dirba, turi teisę į poilsį.</i>
rinkėjas	<i>Seimo rinkimuose be trijų didžiųjų partijų</i>
rinkimai	<i>valdžios siekė ir kelios mažesnės. Deja,</i>
rinkimų rezultatai	<i>pritrūko rinkėjų balsų</i>
siekti, siekia, siekė valdžios	<i>ir jos pralaimėjo rinkimus.</i>
(pra-) laimėti, laimi, laimėjo <i>ką?</i>	<i>Galutiniai rinkimų rezultatai</i>
(pa-) tvirtinti, tvirtina, tvirtino <i>ką?</i>	<i>buvo patvirtinti po dviejų dienų.</i>
rinkimų kampanija	<i>Rinkimų kampanija šįkart buvo labai gerai organizuota.</i>
balsuoti, balsuoja, balsavo už <i>ką?</i>	<i>Jau žinau, už kurių partijų balsuosiu rinkimuose.</i>
atstovauti, atstovauja, atstovavo <i>kam?</i>	<i>Išrinktas deputatas atstovauja savo rinkėjų interesams Seime.</i>
(iš-) rinkti, renka, rinko <i>ką?</i>	
mažuma / dauguma	<i>Seimo valdančioji dauguma</i>
kandidatas į Seimo narius, į ministrus	<i>pasiūlė savo kandidatus į ministrus.</i>
(ap-) svarstyti, svarsto, svarstė <i>ką?</i>	<i>Po ilgų svarstymų buvo pritarta devynioms kandidatūroms.</i>
atmesti, atmeta, atmetė <i>ką?</i>	<i>Kitos kandidatūros buvo atmestos.</i>
savivaldybė	<i>Vilniaus miesto savivaldybė yra Konstitucijos prospekte.</i>
meras	<i>Jai vadovauja meras su keliais pavaduotojais. Taip pat yra</i>
atstovas spaudai	<i>atstovas spaudai, kuris teikia oficialią informaciją žiniasklaidai.</i>
atstovybė	<i>Lietuvos diplomatinės atstovybės yra daugelyje pasaulio šalių.</i>
ambasada	<i>Užsienio šalių ambasados yra įsikūrusios Vilniuje.</i>
santvarka	<i>Kokia politinė santvarka yra jūsų šalyje?</i>
demokratija	
diktatūra	
karalystė	<i>Vasarą keliavome po Jungtinę Karalystę.</i>
respublika	
referendumas	<i>Lietuvoje buvo paskelbtas referendumas dėl atominės elektrinės.</i>
sutartis, sutarties; sutartys	
pasirašyti sutartį	
bendradarbiavimas	<i>Vakar Vilniaus savivaldybėje buvo pasirašyta bendradarbiavimo</i>
bendradarbiauti, bendradarbiauja, bendradarbiavo su <i>kuo?</i>	<i>sutartis su Latvijos ūkininkais.</i> <i>Toks bendradarbiavimas bus naudingas abiem šalims.</i>

1. Raskite 16 žodžių (→ ↓).

P	A	R	T	I	J	A	T	R	A	S
O	T	N	S	A	V	M	A	I	D	V
L	A	I	S	V	É	E	U	N	N	A
I	D	T	E	A	L	R	T	K	A	L
T	E	E	I	G	I	A	Y	I	R	D
I	H	I	M	N	A	S	B	M	Y	Ž
K	E	S	A	N	V	K	É	A	S	I
A	R	É	S	P	A	R	E	I	G	A
S	B	S	U	T	A	R	T	I	S	Š
S	A	N	T	V	A	R	K	A	Į	A
Į	S	T	A	T	Y	M	A	S	Č	N
É	Ą	V	A	L	S	T	Y	B	É	J

0. **partija** 5. 10. 15.
1. 6. 11. 16.
2. 7. 12.
3. 8. 13.
4. 9. 14.

2. Raskite žodžio apibrėžtį. Netinkamas išbraukite.

0. Meras	<ul style="list-style-type: none"> - šalies vadovas; - miesto vadovas; - įmonės vadovas.
1. Pilietybė	<ul style="list-style-type: none"> - žmogaus priklausymas tautai; - žmogaus priklausymas valstybei; - žmogaus priklausymas organizacijai.
2. Rinkimai	<ul style="list-style-type: none"> - kai žmonės renka parlamentą; - kai žmonės sako savo nuomonę; - kai žmonės renka pinigus vargšams.
3. Sutartis	<ul style="list-style-type: none"> - šalių vadovų susitikimas; - šalių susitarimo dokumentas; - šalių pagalba vienos kitai.
4. Narys	<ul style="list-style-type: none"> - žmogus, priklausantis kuriai nors partijai; - žmogus, norintis būti partijoje; - žmogus, dirbantis naru.
5. Atstovauti	<ul style="list-style-type: none"> - būti kandidatu į firmos direktorius; - būti partijos kandidatu į deputatus; - būti neapsisprendusiam rinkėjui.
6. Bendradarbiauti	<ul style="list-style-type: none"> - pasirašyti bendro darbo sutartį; - priimti tam tikrą darbo įstatymą; - tam tikrus darbus dirbti kartu su kitais.
7. Valdyti	<ul style="list-style-type: none"> - tvarkyti šalies politinį gyvenimą; - būti savivaldybės darbuotoju; - dirbti vyriausybės komisijoje.

3. Išbraukite netinkamą žodį. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

0. herbas, vėliava, **įstatymas**, himnas
1. vadovas, prezidentas, karalius, politikas
2. seimo narys, ministras, rinkėjas, meras
3. referendumas, įstatymas, konstitucija, sutartis
4. teisė, laisvė, pareiga, demokratija
5. prezidentas, valdžia, seimas, vyriausybė

4. Raskite žodžių apibrėžtis.

0. Atstovas	A. Teisė nevaržomai reikšti savo ar visuomenės nuomonę, ginti reikalus.
1. Atstovybė	B. Nuo nieko nepriklausymas.
2. Laisvė	C. Miesto arba rajono valdžia.
3. Įstatymas	D. Būtinasis pagal įstatymą, paprotį, moralę veiksmas.
4. Nepriklausomybė	E. Asmuo, atstovaujantis kieno nors interesams, veikiantis kieno vardu.
5. Sutartis	F. Piliečio galimybė ką nors daryti.
6. Pareiga	G. Žmogus, kuris dalyvauja rinkimuose, turi teisę rinkti, balsuoti.
7. Rinkėjas	H. Aukščiausiosios valstybinės valdžios teisės normų aktas.
8. Savivaldybė	I. Raštiškas ar žodinis dviejų ar daugiau subjektų susitarimas dėl ko nors.
9. Teisė	J. Valstybės atstovavimo institucija.
	K. Nebuvimas politinio gyvenimo apribojimų.

5. Sudarykite žodžių junginius. Pasakykite su jais sakinių.

0. valstybinė	A. drabužiai
1. demokratiška	B. laisvė
2. karališkos	C. komisija
3. laisvas	D. teisės ir pareigos
4. nacionalinis	E. kalba
5. oficialus	F. nepriklausomybė
6. piliečio	G. atstovybė
7. politinė	H. įstaiga
8. politinis	I. problemos sprendimas
9. prekybos arba diplomatinė	J. vaišės
10. privati	K. vizitas
11. spaudos arba žodžio	L. turtas
12. tautiniai	M. valstybė
13. vyriausybė	N. žmogus
	O. santvarka

.....

.....

.....

.....

.....

.....

6. Įrašykite žodžius. Kur reikia, pakeiskite formas.

*atmesti, atstovauti, balsuoti, bendradarbiauti, išrinkti, įsigalioji, laimėti, pasirašyti, patvirtinti, pralaimėti, priimti, **siekti**, svarstyti, valdyti*

0. Tas žmogus visada **siekia** valdžios.
1. Ar nežinai, ką šalies prezidentu?
2. Seimas galimybę keisti Konstituciją.
3. Kas valstybę: karalius ar parlamentas?
4. Kuri partija rinkimus?
5. Rinkėjai aktyviai rinkosi už savo kandidatus.
6. Nė viena partija nenori rinkimuose.
7. Kokiai partijai šis kandidatas į Europos Parlamento narius?
8. Lietuva aktyviai su kitomis Europos Sąjungos šalimis.
9. Vyriausybė bendradarbiavimo sutartį.
10. Seimas naują įstatymą, kuris nuo gegužės 15 dienos.
11. Šalių vadovai sutartį parašais.
12. Parlamento nario siūlymą opozicijos atstovai.

7. Įrašykite žodžius. Kur reikia, pakeiskite formas. Vienu žodžiu yra daugiau.

*dauguma, gimtoji, pavadinimas, renkamas x 2, respublika, šalys x 2, vadovas, valdyti, **valstybė**, valstybė, valstybinė, žmonės*

Lietuva – tai maža (0) **valstybė** prie Baltijos jūros. Oficialus (1) – Lietuvos Respublika. Lietuvos kaimynystėje yra tokios (2): Latvija, Lenkija, Baltarusija ir Rusija. Lietuvoje gyvena apie 3 mln. (3) Didžioji (4) Lietuvos gyventojų gyvena miestuose ir miesteliuose.

Lietuvos Respublikos (5) kalba – lietuvių. Lietuvių kalba, kaip (6), „gauta su motinos pienu“, yra 3 000 000 žmonių kalba Lietuvoje ir 1 000 000 kitose (7) (Latvijoje, Estijoje, Lenkijoje, Rusijoje, JAV, Kanadoje, Australijoje, Vokietijoje, Brazilijoje ir kt.).

Valstybės santvarka – demokratinė (8) Dabartinė Konstitucija veikia nuo 1992 m. Valstybės (9) – prezidentas, (10) penkeriems metams. Valstybę (11) vienerių rūmų parlamentas – Seimas, (12) ketveriems metams.

8. Įrašykite žodžius.

dėmesys, idėjų, kampanijos, lyderių, paprastai, partijos, politikai x 2, problemų, rinkėjus, **rinkimus**, rinkimų, strategijas, tauta, trūksta

Kaip laimėti (0) **rinkimus**, kas lemia rinkėjų pasirinkimą – šiomis temomis prirašyta daug mokslinių darbų. Tačiau kiekviena (1) turi savo ypatumų. Prieš kelerius metus atliktos apklausos metu apie 40 proc. lietuvių teigė, kad jų pasirinkimą lėmė (2) lyderis.

Rinkimų (3) Lietuvoje prastokos dėl dviejų priežasčių: teisinių bei finansinių apribojimų ir (4) trūkumo.

Pasak viešųjų ryšių specialistės, (5) paprastai manipuliuoja tomis pačiomis senomis problemomis. Trūksta naujų idėjų, (6) sprendimo būdų. Dažnai politikai nežino, kaip patraukti (7), todėl sugalvoja keistų ir juokingų dalykų. Dažniausiai (8) kampanija būna viešųjų ryšių specialistų ir politikų darbas. Bet (9) neturėtų pataikauti rinkėjams. Šalies ateitis – (10) rūpestis ir atsakomybė, o tikrų lyderių Lietuvoje (11) Politikų vidutiniškumas lemia rinkimų kampanijų kokybę ir dažniausiai kreipiamas (12) į viešuosius ryšius, o ne į idėjas ir (13) Politikai išmokyti kalbėti aiškiai, (14), kad rinkėjai suprastų, bet kartais kalbos taip supaprastėja, kad jie net nepasako to, ką turėtų pasakyti.

Pagal spaudą

9. Sudarykite sakinius.

0. **Lietuvos Respublika yra**

1. Svarbiausi valstybės simboliai yra
2. Valstybinė kalba
3. Seimas rengia įstatymus,
4. Meras yra svarbiausias
5. Rinkėjai balsuoja,
6. Daug kas galvoja, kad
7. Seimo narys negali
8. Lietuvos Seimą sudaro
9. Kiekvienas valstybės pilietis
10. Seimas yra aukštesnė

A. dirbti kitose valstybinėse įstaigose ar užsiimti verslu.

B. miesto žmogus.

C. institucija negu Vyriausybė.

D. turėtų dalyvauti rinkimuose.

E. herbas, vėliava ir himnas.

F. 141 Seimo narys.

G. **demokratinė valstybė.**

H. nėra tas pats, kas ir gimtoji kalba.

I. kad išrinktų prezidentą, partijas ir pan.

J. politikoje daug nesažiningų žmonių.

K. bet prezidentas gali juos vetuoti.

0.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
G										

10. Sudarykite sakinius. Sudėkite iš jų tekstą.**Kovo 11-osios proga – Konstitucija!**

A. be to, savimi, taip, piliečiams, galimybė, šį, visuomet, turėti, dokumentą, su, pažymi, suteikiama, ministras.

.....

B. populiariausiais, išleista, knygų, šiuo, pasaulyje, Konstitucija, elektroninių, trimis, formatais, metu.

.....

C. **1.** Respublikos, popierinį, jau, skaityti, Lietuvos, galima, ne tik, variantą, Konstitucijos.

Jau galima skaityti ne tik popierinį Lietuvos Respublikos Konstitucijos variantą.

D. tikimasi, kad, piliečiai, amžiaus, nuo, galės, jaunesnio, geriau, susipažinti, svarbiausiu, valstybės, šiol, su, dokumentu.

.....

E. egzaminui, elektroninė, padės, organizuojamam, piliečiams, Konstitucija, ruošiantis, Teisingumo, kasmetiniam, ministerijos, Konstitucijos.

.....

F. elektroninis, išleistas, teisingumo, Respublikos, įsakymu, pirmasis, Lietuvos, oficialus, Konstitucijos, ministro, leidimas.

.....

G. ministro, galimybė, teisingumo, šį, ypač, pasak, mobiliuosiuose, dokumentą, svarbi, todėl, skaityti, įrenginiuose, pagrindais, jaunimą, skatins, teisiniais, kad, domėtis, Lietuvos, ir, jaunoji, užaugo, pilietiška, taip, karta.

.....

Pagal spaudą

11. Parašykite, kokie žodžiai reikalingi, kalbant apie šiuos dalykus:

Vyriausybė:	Valstybė:	Pasaulis:	Demokratija:
1.	1.	1.	1.
2.	2.	2.	2.
3.	3.	3.	3.
4.	4.	4.	4.
5.	5.	5.	5.

12. Paašinkite, kaip suprantate žodžius.

0. Pilietybė ir tautybė:

Pilietybė – kai žmogus priklauso kuriai nors valstybei ir turi paklusti jos teisinei sistemai, o tautybė – tai priklausymas kuriai nors tautai.

1. Seimas ir Vyriausybė:

.....

.....

2. Demokratija ir diktatūra:

.....

.....

3. Partijos lyderis ir partijos narys:

.....

.....

4. Valstybės gyventojas ir pilietis:

.....

.....

5. Gimtoji kalba ir valstybinė kalba:

.....

.....

6. Teisės ir pareigos:

.....

.....

13. Sužinokite iš savo draugo:

1. Kokia jo tautybė, pilietybė?

2. Kokioje valstybėje jis gyvena? Kokiame kontinente yra ta valstybė?

3. Kas valdo šalį?

4. Ar daug šalyje partijų? Kokios didžiausios?

5. Ar dažnai vyksta rinkimai?

6. Ar draugui įdomi politika?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. Paklauskite dainos. Įrašykite praleistus žodžius.***Geltona. Žalia. Raudona****Atlieka Andrius Mamontovas*

..... į dangų, amžinas gelmes,
 ten ženklų, tavęs.

Mes tavo,
 Išdegę
 Tu mūsų ir,
 Geltona žalia raudona.

Suklaidinti savo vienkiemų mieste
 malonės, į tave.

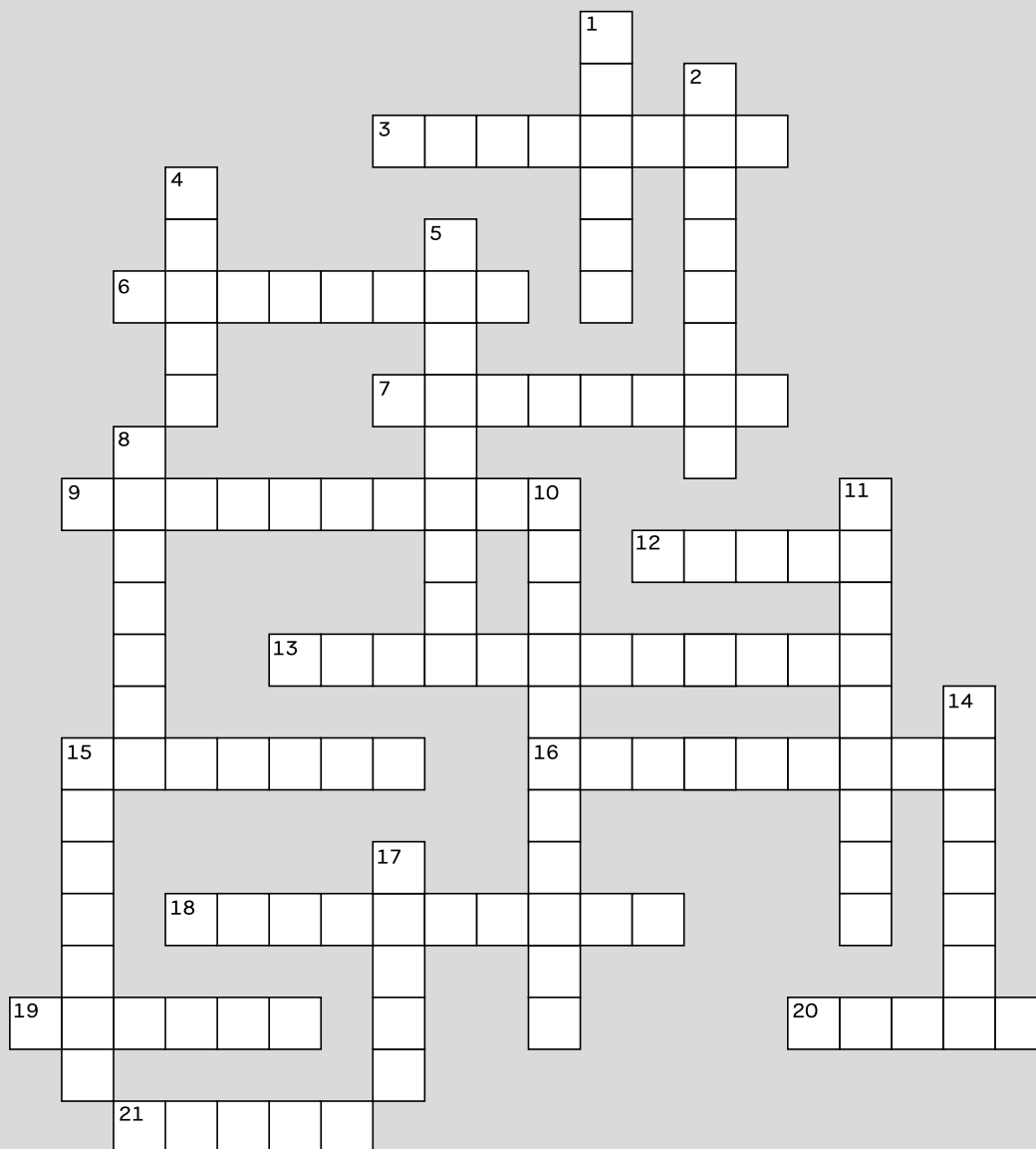
Mes tavo,
 Išdegę
 Tu mūsų ir,
 Geltona žalia raudona.

..... į dangų svetimų lange.
 Kūdikis ant tyliai meldžias už tave.

Mes tavo,
 Išdegę
 Tu mūsų ir,
 Geltona žalia raudona.

(2 kartus)

15. Išspręskite kryžiažodį.

Horizontaliai

3. Dokumentas, kuris patvirtina susitarimą.
6. Asmuo, kuris turi kurios nors šalies pilietybę.
7. Organizuotas balsavimas rinkti atstovams, nariams.
9. Asmuo, kuris dalyvauja rinkimuose gauti pareigas, tapti nariu.
12. Savivaldybės vadovas.
13. Pagrindinis valstybės įstatymas.
15. Asmuo, kuris tvarko, vadovauja, yra atsakingas.
16. Atstovavimo institucija, įstaiga.
18. Grupė asmenų, kuriuos valstybės parlamentas skiria tvarkyti valstybės reikalus.
19. Valstybės giesmė, jos muzika.
20. Pagrindinis asmens dokumentas.
21. Didelė žmonių grupė, kuri turi bendrą kalbą, istoriją, kultūrą.

Vertikaliai

1. Valstybės ženklas, vaizduojamas vėliavoje, antspaudoose, monetose.
2. Asmuo, kuris dalyvauja rinkimuose.
4. Galimybė ką daryti, turėti ar gauti.
5. Vyriausybės narys, kuris vadovauja ministerijai.
8. Tai, ką žmogus turi daryti dėl to, kad tai yra jo darbas arba tai daryti būtina pagal įstatymą.
10. Tam tikros teritorijos valdymo organas; jo patalpos.
11. Aukščiausiosios valdžios leidžiamos taisyklės, kurių turi laikytis valstybės piliečiai.
14. Tam tikros formos ir spalvų audinio gabalas, naudojamas kaip ženklas.
15. Teisė ar galėjimas kontroliuoti kitus; politinis vadovavimas.
17. Asmuo, kuris priklauso kokiai nors organizacijai, grupei.

16. Nusišypsokite.

- Man svarbu, kad žmona būtų kaip prezidentas, – aiškina vyriškis draugui.
- Kad viskam vadovautų? – pasitikslina tas.
- Ne, kad kas ketverius metus turėčiau galimybę išsirinkti naują...

Tamsioje tarpuvartėje plėšikas sutiko pilietį ir sako:

- Nagi, duok šen savo pinigėlius!

Anas ir sako:

- Tu negali manęs apiplėšinėti – aš iš Seimo, aš parlamentaras!

Banditas nesutriko ir sako:

- Nagi, tada duok šen MANO pinigėlius!

Vyriausybės reformų vykdymo programa:

1. Padaryti žmones turtingus ir laimingus.

Priedas:

1. Žmonių sąrašas pridedamas.